

Social- og ældreminister Astrid Krag

16. december 2021 • DBE

Kære Astrid Krag

Indledningsvis skal jeg takke dig for at tage initiativ til afholdelse af mødet i sektorpartnerskabet på ældreområdet i mandags den 13. december 2021. I forlængelse af mødet ser vi os dog nødsaget til at påpege vores bekymring for lovligheden af de såkaldte ”nødberedskaber”, som kommunerne nu i vid udstrækning aktiverer. Vi ser ingen hjemmel i lovgivningen hertil.

Ældre Sagen anerkender til fulde, at spredningen af COVID-19 i vores samfund skaber en helt særlig situation, hvor vi alle må strække os til det yderste for at holde sammen på nationen. Ligesom vi er helt opmærksomme på, at epidemien kan medføre mangel på arbejdskraft i ældreplejen med smittet personale og personale, som skal holde sig i isolation. Det er imidlertid Ældre Sagens helt klare opfattelse, at det er ulovligt, når kommunerne skærer i hjælpen uden at træffe en ny konkret og individuel vurdering af behovet på baggrund af servicelovens regler og Ankestyrelsens praksis på området.

Når en kommune har visiteret en borger til en bestemt hjælp, har borgeren et retskrav på at få leveret hjælpen i overensstemmelse med den afgørelse, som visitationen munder ud i. En kommune kan derfor ikke uden videre nedsætte eller stoppe hjælpen. En kommune kan heller ikke beslutte, at den ikke længere vil overholde lovgivningen. Kommunen skal i stedet træffe en ny afgørelse i hver enkelt sag, og afgørelsen skal ledsages af en klagevejledning, så den enkelte ældre får mulighed for at klage til Ankestyrelsen, som derefter kan vurdere afgørelsens lovlighed. Det er dog svært at se, hvordan stærkt svækkede ældre mennesker med et ydelsesbehov kan klare sig med mindre eller ingen hjælp.

Hvis kommunen vil stoppe eller nedsætte hjælpen på anden vis, kræver det særlig hjemmel. En hjemmel, som vi mener ikke er til stede.

Derfor appellerer vi til, at du hurtigst muligt finder en løsning og afklarer, hvorvidt der er hjemmel til at aktivere et såkaldt ”nødberedskab” i kommunerne. Dette skal ikke mindst ske af hensyn til retssikkerheden for svækkede ældre, som er helt afhængige af den hjælp, pleje og omsorg, som kommunerne har pligt til at levere. Det er helt afgørende, at der sker en individuel konkret vurdering, og at den enkelte har klagemulighed.

I forlængelse af ovenstående skal vi påpege, at vi forventer, at kommunerne gør deres yderste for at finde løsninger på problemstillingen med manglende personale. Løsninger, som kan være indkaldelse af pensioneret personale, allokere ressourcer fra andet sted i kommunen, brug af private leverandører, tænke i tværfaglige baner m.v.

Ældre Sagen skal afslutningsvis påpege, at den nuværende situation ikke kan komme bag på hverken ministeren eller kommunerne. Mangel på personale i ældreplejen har været et kendt problem, som vi har advaret imod i årevis. Coronapandemien er desuden ikke en ny situation, men har været en realitet siden starten af 2020.

Venlig hilsen

Bjarne Hastrup
Adm. direktør

Kopi: Folketingets ældreordførere